

že co do ustanovení lhůty §em 13 vyr. ř. stanovené, nebylo cit. vl. nař. nic změněno, takže lze odklad povolití jenom na dobu 60 dnů.

Rekursní soud tedy bez porušení zákona změnil usnesení vyrovnacího komisaře.

Čís. 15721.

I. V spore o určenie poradia daňových pohľadávok v konkurznom pokračovaní súd nemôže skúmať pravosť a výšku týchto pohľadávok.

II. Daň z obratu patrí do druhej triedy konkurzných pohľadávok (§ 55 konk. por.), keď od jej s p l a t n o s t i do vyhlásenia konkurzu neuplynula ešte doba troch rokov. Nezáleží na tom, že časť štvrt'ročia, na ktoré sa daň vzťahuje, spadá do doby dávnejšej než 3 roky pred vyhlásením konkurzu; smerodajný je len daň splatnosti dane.*) Splatnosť dane z obratu nie je závislá od doručenia platebného rozkazu.

III. Splatnosť poplatku, ktorý má byť zaplatený v hotovosti (z kúpo-predajnej smluvy), nastáva v 30 dňoch odo dňa doručenia platebného rozkazu a nie v čase vzniku poplatného právneho úkonu.

(Rozh. z 29. decembra 1936, Rv III 525/36.)

V konkurze firmy H. prihlásil žalujúci čs. erár do druhej triedy pohľadávok svoje pohľadávky na rôznych daniach a poplatkoch vo výške 510.211 Kč 25 h, ale správca konkurznej podstaty zaradenie týchto pohľadávok do druhej triedy neuznal. Žalujúci čs. erár domáhal sa žalobou proti žalovanej konkurznej podstate určenia, že ním prihlásené pohľadávky na daniach a poplatkoch patria do druhej triedy konkurzných pohľadávok. Súd I. stolice žalobe čiastočne vyhovel. Odvolací súd rozsudok súdu I. stolice v napadnutej časti zmenil a určil, že v konkurze firmy H. z prihlásených pohľadávok žalujúcej strany patrí do druhej triedy konkurzných pohľadávok daň z obratu za rok 1930 spolu s úrokami v úhrnnej sume 41.339 Kč a poplatok vymeraný platebným rozkazom č. C 1489/31 v sníženej sume 153.987 Kč 50 h. Dôvody: Podľa odvolacieho návrhu žalujúcej strany treba odvolaciemu súdu riešiť otázku, rozsudkom súdu I. stolice záporne rozhodnutú, či do druhej triedy konkurzných pohľadávok má byť zaradená daň z obratu za rok 1930 s úrokami z opozdenia v úhrnnej sume 41.339 Kč a poplatok 123.977 Kč 50 h. Podľa § 55 konk. por. do druhej triedy konkurzných pohľadávok patria dane, poplatky, clá, príspevky k sociálnemu poisteniu a iné verejné dávky, pokiaľ nedospely skôr ako tri roky pred vyhlásením konkurzu a neboly zaplatené z vecí za ne zaťaženej. Nesporné je, že konkurz proti úpadkyni: firme H. bol vyhlásený 6. marca 1933. Prihlásená daň z obratu za rok 1930 je daňou do-

*) Vid' § 20 zákona č. 268/1923 Sb. z. a n. v znení prílohy vyhlášky ministra financií č. 266/1935 Sb. z. a n.

spelou v roku 1930. Podľa § 20 zák. o dani z obratu je táto daň splatnou štvrťročne dozadu, tedy 1. apríla, 1. júla atď. a jej splatnosť nie je závislou od doručenia platebného rozkazu. Prvá splátka prihlásenej dane bola tedy sročnou 1. apríla 1930, tak že od jej splatnosti do vyhlásenia konkurzu dosiaľ tri roky neuplynuly a patrí tedy do druhej triedy konkurzných pohľadávok. Je nerozhodné, že časť prvého štvrťroku spadá do doby dlhšej než tri roky od vyhlásenia konkurzu, lebo smerodajnou je nie doba, za ktorú sa daň vymeriava, lež doba platebných termínov a doba, do ktorej tieto termíny spadajú. Z toho dôvodu je bezpodstatná námietka žalovanej strany, že z prihlásenej dane z obratu nepatrí do druhej triedy časť pripadajúca na dobu do 6. marca 1933, t. j. do vyhlásenia konkurzu. Medzi stranami niet sporu o tom, že poplatok 380.955 Kč, uplatnený k zaradeniu do druhej triedy v sníženej sume 153.987 Kč 50 h, bol vymieraný z kúpopredajnej zmluvy uzavrenej koncom roku 1928 a prihlásenej k spoplatneniu v roku 1929 a že tedy ide o poplatok z písomnej zmluvy, ktorý treba zaplatiť v hotovosti. Otázkou je, kedy nastáva dospelosť resp. splatnosť takéhoto poplatku. Ako z §§ 76, 120 poplatkových pravidiel plynie, poplatok, ktorý má byť v hotovosti platený — na rozdiel od poplatku plateného v kolkoch — musí byť príslušným berným úradom vymieraný. Poplatkové pravidlá neobsahujú žiadneho predpisu o tom, že poplatok bol by splatný pred jeho vymieraním. Aj v prípade § 121 poplatkových pravidiel, keď strana chce poplatok zaplatiť ihneď pri príležitosti ohlásenia právneho úkonu k spoplatneniu, prevedie berný úrad predbežne vymorenie poplatku. Výsledkom vymeriavacieho pokračovania je platebný rozkaz, ktorý je strane doručený. Preto dôsledne stanoví § 137 poplatkových pravidiel, že splatnosť vymieraného poplatku nastáva teprv po doručení platebného rozkazu v 30dňovej lehote, po uplynutí ktorej nastáva teprv v smysle § 141 poplatkových pravidiel povinnosť platiť úroky z opozdenia. Podľa § 16 poplatkových pravidiel právo eráru na poplatok vzniká síce vo chvíli uzavrenia právneho úkonu, u písomných smlúv dňom vystavenia listiny, ale tento predpis určuje len vznik poplatkovej povinnosti, nie však splatnosť poplatku, t. j. dobu, kedy poplatok má byť zaplatený. Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že splatnosť priamo plateného poplatku, o ktorý ide aj v súdenom prípade, nastáva teprv po doručení príslušného platebného rozkazu a nie v čase vzniku poplatkového právneho úkonu. Žalovaná strana tvrdila a žalujúca strana nezapierala, že platebný rozkaz na spornú daň z obratu úpadkyni vôbec nebol doručený a že platebný rozkaz na sporný poplatok bol doručený len správcovi žalovanej konkurznej podstaty až po vyhlásení konkurzu. Táto okolnosť je v prvom prípade bez významu, keďže splatnosť dane z obratu nie je závislá od doručenia platebného rozkazu, a v druhom prípade svedčí pre oprávnenosť žalobného nároku, keďže splatnosť poplatku posudzovaná podľa doby doručenia platebného rozkazu nastala až za konkurzu a lehota troch rokov §om 55 konk. por. stanovená nebola tedy zrejme prekročená. Treba však poznamenať, že pohľadávka sporného poplatku, ktorá vznikla

v roku 1928 — pred vyhlásením konkurzu ešte nedospelá — platí v smysle § 16 konk. por. v konkurze za splatnú. Námietky žalovanej strany, že suma spornej dane z obratu a jej úrokov a suma sporného poplatku sú nesprávne, že tieto pohľadávky už zanikly zaplatením, ktoré učinily iné — za tieto pohľadávky ručiace — osoby, a že okrem toho sú zaistené záložným právom na nehnuteľnostiach úpadkyne a tiež iných osôb, sú v súdenom prípade jednak bez významu, jednak sú neodôvodnené. Predmetom sporu je len nárok na určenie poradia sporných pohľadávok a nie ich pravosť a výška, ktoré nemožno preto preskúmavať a to tiež z toho ďalšieho dôvodu, lebo rozhodovanie o nich nepatrí ani na porad práva, keďže ide o pohľadávky daňové. Ani prihlásená daň z obratu, ani poplatok nie sú však pohľadávkami, ktoré viaznu na veci, z ktorej sa predpisuje a z ktorej by mohli byť uspokojené. Preto okolnosť, že tieto pohľadávky sú zaistené obyčajným záložným právom na nehnuteľnostiach a nehnuteľnostiach úpadkyne, nemá pre ich zaradenie do druhej triedy význam, nehľadiac ani na to — aj keby žalujúca strana mala nárok na oddelené uspokojenie — že podľa 3. odst. § 51 konk. por. je oprávnená sporné pohľadávky uplatniť ako konkurzná veriteľka, keďže má pre tieto pohľadávky tiež osobný nárok proti úpadkyňi. Za tohoto stavu muselo byť preto odvolaniu žalujúcej strany vyhovené a rozsudok súdu I. stolice v napadnutej časti zmenený tak, ako je v rozsudkovom výroku uvedené.

N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť zamietol.

D ô v o d y:

Najvyšší súd nespoznal zákonného dôvodu, aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil alebo rozviazal, preto bolo treba bezzákladnú dovoláciu žiadosť zamietnuť.

Sťažnosť, že odvolací súd nerozhodol o údajnom zániku poplatkovej pohľadávky, týka sa v podstate pravosti tejto pohľadávky, o ktorej príslúcha podľa § 163 poplatkových pravidiel resp. podľa odst. 2 § 112 konk. por. rozhodovať príslušnému finančnému úradu.

Čís. 15722.

I. Povinnosti invalidného a starobného poistenia podliehajú aj osoby, ktoré 1. júla 1926 boli mladšie 60 rokov a od tejto doby počnúc pred dokončením 60. roku vykonávaly — hoci i len krátku dobu — práce alebo služby poistením povinné podľa zák. č. 221/1924 Sb. z. a n.

II. Nárok zamestnanca, vyvodzovaný z opominutia zamestnávateľa prihlásiť ho k poisteniu u okresnej nemocenskej poisťovne, nie je vylúčený alebo obmedzený tým, že opominutie prihlásenia stalo sa na návrh samého zamestnanca.